

Det gamle Husvik VII

AV GRETE HAUGEN

En arbeidsplass av stor betydning for stedet fikk Husvik i 1857, da Christophersens Smie og Mek. Verksted ble opprettet. Den lå der hvor parkeringsplassen for Jarlsø nå ligger. Elerens bolig var i det store huset ovenfor som ennå står. Der ble laget harpuner, granater og annet utstyr til hvalfangsten. Fullriggere fikk løse tanker, og det ble drevet hvalfangst, først ved norskekysten og senere ved Afrika. Etter hvert ble plassforholdene for verkstedet for trange, og i 1912 kjøpte det seg inn på Jarlsø, hvor det også fra tidligere hadde vært et skipsbyggeri.

Jeg har hørt en historie fra verkstedet først i hundreåret. Ved kontoret fikk de inn oppgaver fra arbeiderne over utført arbeid. En gang fikk de inn en oppgave som lød omtrent slik:

Mandag: dreit granater 8 timer

Tirsdag: dreit granater 5 timer.

Merkelig hva en manglende e kan gjøre!

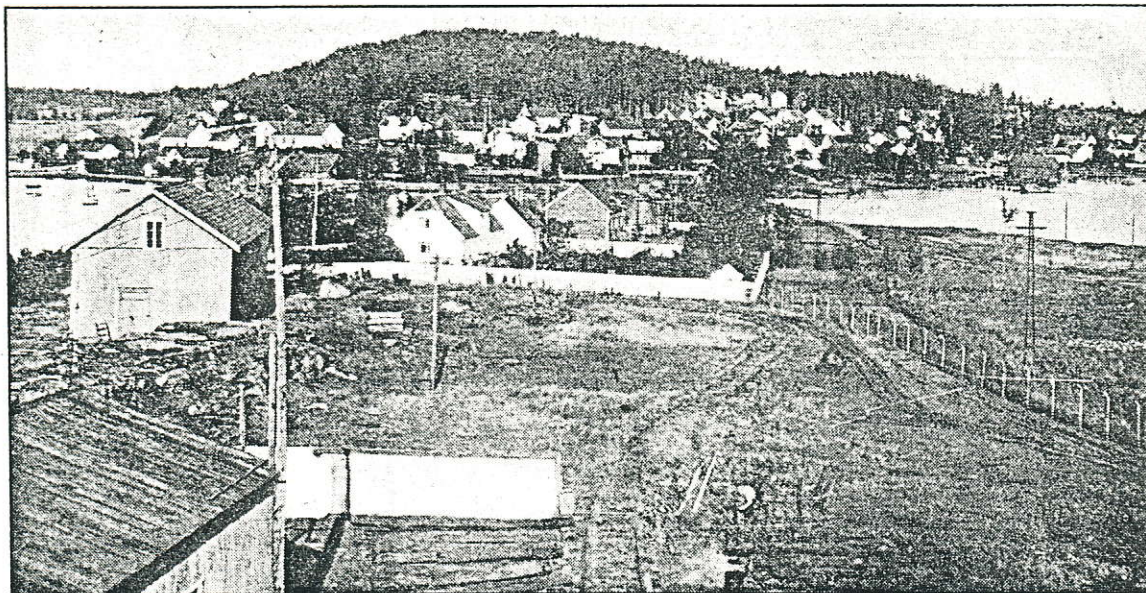
Det var den gang ingen bro over til Jarlsø, og det ble ansatt fergemann, først Ellefsen, senere Jørgensen, de satte over i en stor pram. I 1916 ble det bygget gangbro, og etter at Kaldnes hadde overtatt bedriften, ble det for noen år siden bygget en skikkelig bro, også for tungtrans-

port. Nå er det storindustri på øya, arealet er øket voldsomt ved utfylling i strandkanten. Idyllen er borte! Gamle folk forteller hvor fin natur det var, folk kunne ro over og hygge seg på landtur mellom fjellknatter og gressbakker. Og ytterst på øya var en fin badeplass. Men det er blitt mange arbeidsplasser der ute—.

Jarlsøy har forøvrig en rik historisk fortid, kjent fra sagaene som tingsted fra år 770. Da druknet kong Øystein Halvdansson her. Det ble holdt flere ting og riksmøter der i middelalderen, og lover og dommer ble kunngjort: Kirkemøter var der også, og under et av dem (i 1482) druknet to riddere ved øya, og den ene drev i land på en stein så rød som blod. Det var muligens Rødsten.

Navnet Jarlsøy ble på lokal dialekt til Jersøy. En av øyene i Den engelske Kanal heter Jersey. I en guide utgitt på Kanaløyene filosoferes det over hvilken bakgrunn øyas navn har. Den forteller om vikingtog fra Norge omtrent på den tid navnet kom i bruk (ca. 950), og det står i skrevet at navnet Jersey «was taken from an older Jersey situated in the gulf of Oslo». Slik står det i guiden. Hvis dette er riktig, var navnet Jersøy kjent utenfor Norge for 1000 år siden!

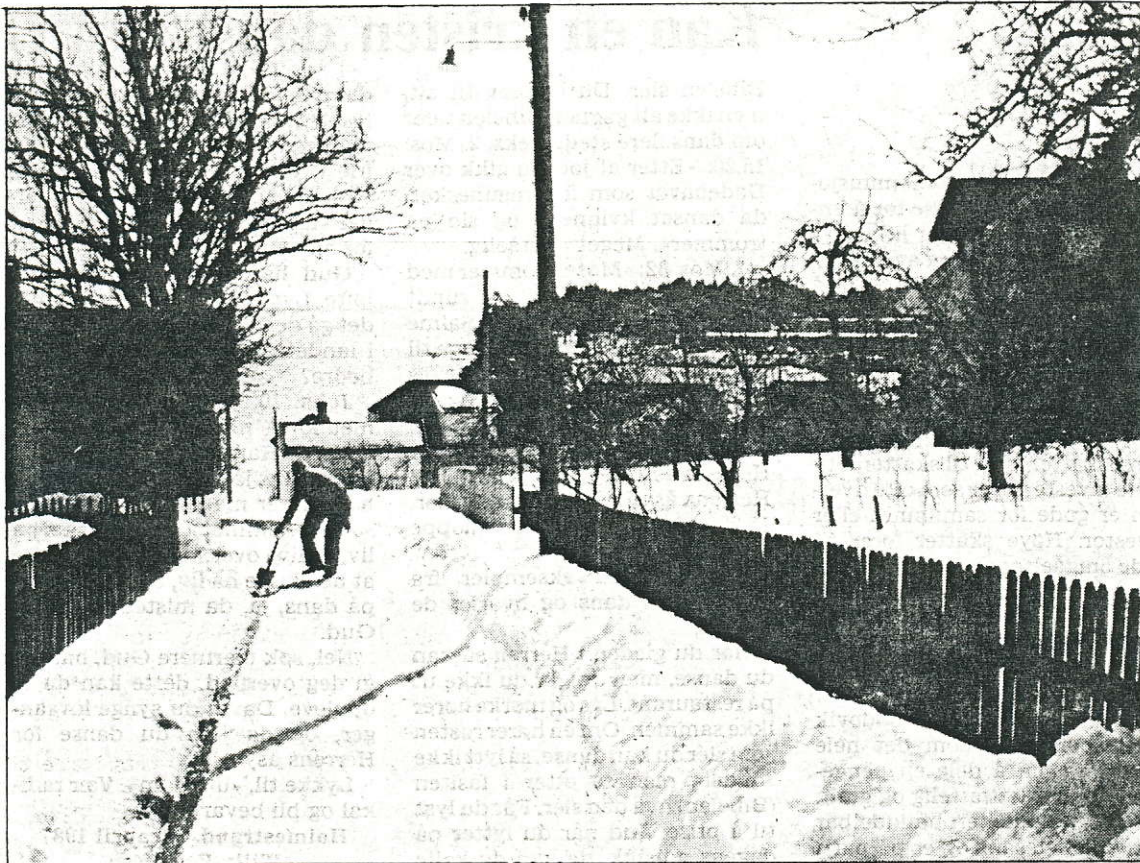
(Forts.)

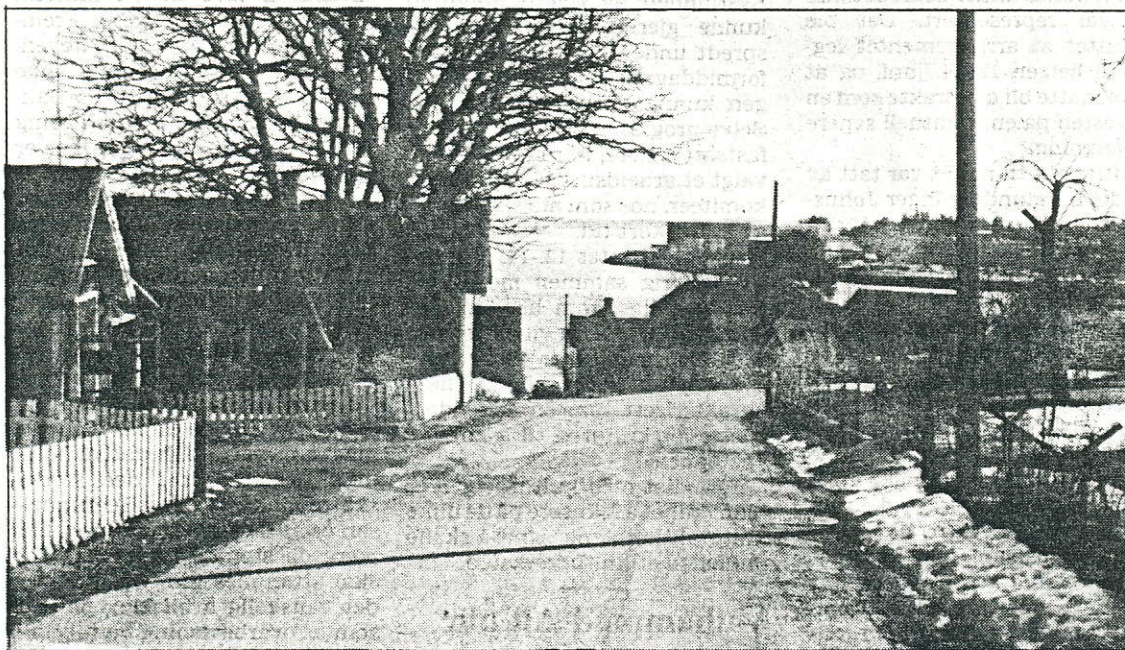
Slik så det ut på Jarlsø (og industrireisningen i 1930-årene. Bildet er tatt fra Jarlsø mot Husvik.

Det gamle Husvik

GRETE HAUGEN

Fagersandvæien (Brubakken) i 1960.

Brubakken i 1984. Jarlsø vokser og veien er utvidet.